І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь ..
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237 УНСоюз: HEnderson 5-8740 Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125 УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 124. ЦЕНТІВ 12 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, 30-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1962 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 124. VOL. LXIX.

ПАЛАТА СХВАЛИЛА ЗАКОН В СПРАВІ ЗАКОРДОННОЇ ТОРГІВЛІ

Вашингтон. — 28-го червня Палата Репрезентантів більшістю 298 до 125-ох голосів прийняла урядовий законопроєкт про торгівлю з закордоном, що вважається великою перемогою уряду президента Кеннеді, який ще день перед тим на пресовій конференції закликав Конґрес прихильно поставитися до цього проєкту, бо від нього залежить майбутнє торгівлі і економіки цієї країни. Перемого уряду тим більша, що за урядовий проєкт голосували і 80 республіканців разом із 218 демократами. Проти були 35 демократів і 90 республіканців. Перед голосуванням Палата відкинула республіканські поправки більшістю 253 до 171-го голоса. Республіканці пізніше пропонували відкинути урядовий проєкт і замість того продовжити на один рік теперішній закон про торгівлю з закордоном. Президент ґратулював Палаті і висловив надію, що і Сенат швидко ухвалить цей закон. Сенатська Фінансова Комісія, яку очолює сенатор Гаррі Ф. Бирд, починає переслухання в цій справі в липні. Ухвалений Палатою проєкт дає широкі повновласті Президентові зменшувати мито від імпортованих товарів. Таких повновластей досі не мав жаден президент. Уряд зможе укладати торговельні договори з державами, які належать до Европейського Спільного Ринку, та з іншими вільними европейськими державами, і цим способом можна буде ліквідувати ті всі перешкоди, які стоять на шляху світової торгівлі. Згідно з ухваленим проєктом уряд може видавати різні зарядження, які виникнуть після того, як внаслідок зменшених торговельних тариф заіснує в цій країні в початкових місяцях діяння нового закону, можливо, в деяких промислах безробіття. Уряд мусітиме поробити заходи в справі допомоги промислам і робітникам, які втратять працю. В цій справі Палатна Комісія Способів і Засобів поробила численні зміни, які, в основному, не змінили значно урядових позицій. Президент Кеннеді не є вдоволений із того, що частина республіканців під проводом свого провідника конґресмена Чарлза А. Галлека з Індіяни голосувала проти урядового проєкту, хоч колишній президент Айзенгавер закликав підтримати урядову торговельну програму уряду. Кеннеді склав окрему заяву про голосування в Палаті, в якій підкреслив те, що Палата виявила тут „свій національний характер", підтримавши те, що є дуже важливе для цієї країни.

Торговельні Палати рекомендують при зменшуванні податків обнизити федеральні витрати

Вашингтон. — Рада Стейтових торговельних Палат рекомендує урядові, щоб він одночасно із зменшенням прибуткових податків запропонував зменшити і федеральний бюджет. Само зменшення податків не скріпить економіки, тільки збільшить інфляційний натиск в країні, коли не буде одночасного зменшення федеральних видатків. Дослідний директор цієї Ради Юджін Ф. Рінта заявив, що найлегше було б зменшити витрати на допомогу закордонові, на електрифікацію сільських районів, публічні роботи та на інші новозапропоновані урядом проєкти. Одночасно Палатна Ком. Способів і Засобів, розглядаючи проєкт зменшити податки, ствердила, що державна скарбниця матиме на дол. 3.5 більйона менше прибутків, що заледве зможе покрити та надвишка, яка виникне внаслідок збільшеного руху в економіці. Але Рада Стейтових Торговельних Палат стверджує, що в урядових колах немає зовсім пляну зменшувати федеральний бюджет, і тому Рада побоюється, що буде зростати інфляція, бо зменшуватиметься довір'я до доляра. Рада є проти того „міту 30-их років", який навчав, що збільшування федеральноо бюджету — це певний лік на економічний ріст. За Рузвелта врятувала економіку збільшена продукція під час війни, а не збільшені федеральні витрати.

72,113 чужинецьких студентів навчалися в 1962-му році у ЗДА

Ню Йорк. — Інститут Міжнародного Навчання звітує, що в шкільному році 1961-62 у ЗДА навчалися 72,113 чужинецьких студентів. Між ними було деяке число професорів та науковців, які вишколювалися в своїх фахах або дорогою виміни викладали в американських школах. В 1960-1961 шк. році число чужинних студентів було на 8.15 відсотка менше. Число американців, які в шк. році 1961-1962 студіювали за кордоном, збільшилося в порівнянні з попереднім роком на 27 відсотків. В 1961-1962 шк. р. у ЗДА працювали 5,530 науковців, — професорів, інструкторів і викладовців, — із 90-ох держав, які були затруднені в 390 коледжах і університетах в 48-ох стейтах. 30 відсотків студентів із чужих держав проживали в цій країні на свої власні кошти, 37 відсотків діставали допомогу від приватних осіб або установ і тільки 9 відсотків мали допомогу від американського уряду. Від 1954-1955 шк. р. до 1961-1962 число закордонних студентів у ЗДА майже подвоїлася.

ПРОФ. ОЛЕКСАНДЕР В. ЮРЧЕНКО, ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВЕЦЬ І ДІЯЧ, ТРАГІЧНО ПОМЕР У МЮНХЕНІ

Ню Йорк. — Американський Комітет Визволення інформує на підставі одержаних повідомлень з Мюнхену, Німеччина, що там у вівторок 26-го червня помер трагічно проф. д-р Олександер В. Юрченко, дійсний член Наукового Т-ва ім. Шевченка, видатний український науковець і діяч, член Наукової Ради Інституту Дослідів СССР. Смерть наступила внаслідок потовчення автомобілем. Ще немає ближчих вияснень, як і в яких обставинах проф. Юрченко попав під колеса автомобіля. Олександер В. Юрченко народився 18-го листопада 1904 року в Києві, де й закінчив свою початкову, середню і високу освіту. Одержавши диплом закінчених правничих наук та право навчання української мови і літератури у вищих школах, проф. Юрченко спеціялізувався головно в теоретичних аспектах права та займав різні педагогічні й наукові пости в державних наукових і дослідчих інституціях Києва аж до вибуху совєтсько - німецької війни. Опинившись під час і після війни на еміґрації в Західній Европі, проф. Юрченко всеціло включився в процес українського, зокрема виховного і наукового життя. Був професором права на Українському Вільному Університеті в Мюнхені, на якому і сам одержав докторат правничих наук. В 1951-му році він перейшов на працю в Інституті Дослідів СССР. В 1959-му році він був обраний на дійсного члена Наукового Товариства ім. Шевченка і того року став заступником голови Інституту. Проф. Юрченко брав активну участь також в українському політичному житті. В рр. 1951-54 він був членом Української Національної Ради, а в рр. 1957-61 членом Виконавчого Органу УНРади. Був одним із співробітників Енциклопедії Українознавства та залишив поважний науково - публіцистичний доробок головно з ділянки права державної адміністрації, національних відносин в СССР. Зокрема досліджував процес русифікації не - російських республік в СССР, головно України. Безпосередньо перед його смертю Інститут Дослідів СССР опублікував його працю про Комуністичну партію України та її ролю і завдання в боротьбі комуністичної диктатури за опанування України. Передчасна смерть проф. Ол. Юрченка залишає велику прогалину в українській спільноті та її вільній творчості, зокрема в дослідах комуно - московського поневолення України.

Сенат схвалив проєкт про збільшення заборгованости до $308 більйонів

Вашингтон. — Сенат більшістю 55-ох до 34-ох голосів 28-го червня прийняв законопроєкт про збільшення тимчасової висоти федеральної заборгованости з $300 більйонів до $308 більйонів. Республіканці старалися збільшити цю висоту на два більйони менше, це значить до $306 більйонів, але їх внесок відкинули більшістю 53 до 37 голосів. Сенат відкинув і внесок сенатора республіканця Гомера Е. Кейпгарта з Індіяни, щоб зменшити федеральні видатки на $7.5 більйона, одночасно зменшуючи прибуткові податки на $5 більйонів. Проєкт про збільшення висоти заборгованости переслано до Палати Репрезентантів, щоб вона могла його ухвалити якнайскорше, бо інакше теперішня тимчасова висота заборгованости $300 більйонів автоматично впала б до постійної висоти заборгованости, яка становить $285 більйонів. Це сталося б вночі в суботу 30-го червня, коли кінчається теперішній закон. Під час дискусії голова Сенатської Фінансової Комісії сенатор Гаррі Ф. Бирд домагався резиґнації директора бюджетового бюра Дейвіда Е. Белла, який не надається на це становище, бо він діє там так, щоб справдити свою теорію про те, що дефіцитові бюджети скріплюють економіку. Проти Белла виступив і сенатор республіканець Джан Дж. Вілліямс з Делаверу.

Передбачають, що цьогорічний дефіцит становитиме коло $10 більйонів

Вашингтон. — Фінансовий рік 1961 - 1962 закінчується впівночі з суботи на неділю. Гадають, що дефіцит федеральної скарбниці збільшиться на яких $10 більйонів. Уряд просить Конґрес збільшити висоту федеральної заборгованости до $308 більйонів. Опозиція до уряду звертає увагу, що в 1930-му році федеральна заборгованість виносила $16 більйонів, вполовині 1930-их років вона збільшилася до $40 більйонів. Тодішний президент Ф. Д. Рузвелт потішався такими словами: „Це ніщо. Ми винні гроші самі собі". Сенатор - демократ із Вірджінії, голова сенатської Фінансової Комісії критикує уряд за збільшування Федеральних довгів. Але конґресмен - демократ із Луізіяни Гейл Боґґс потішається тим, що в 1946-му році федеральна заборгованість становила $300 більйонів, але тоді крайова продукція виносила тільки $210 більйонів, а тепер її передбачають в 1962-му році на $570 більйонів. Але журналіст пресового концерну Скріппса Говарда Л. С. Вільсон підкреслює, що заборгованість державної скарбниці зовсім не зменшується внаслідок того, що є висока крайова продукція. Під час добробуту заборгованість повинна маліти, а не зростати твердить цей журналіст.

На протикомуністичному вічу в Ню Йорку було 8,000 присутніх

Ню Йорк. — Християнський Протикомуністичний Хрестоносний Похід, очолюваний лікарем д-ром Фредом С. Шварцом, скликав в четвер 28-го червня віче в найбільшій залі в Ню Йорку Медісон Сквер Ґарден, де може поміститися 18.000 осіб, але на віче прибули тільки 8.000 осіб, половина з того числа, яке було на подібному вічі в Лос Анджелесі у Спортовій Арені. Але нюйоркська публіка гаряче оплескувала промовців на вічу, головним чином тоді, коли вони згадували рішення Найвищого Суду ЗДА в справі неконституційности молитов в публічних школах. Присутні оплескували промовців і тоді, коли вони виступали проти СССР, англійського безбожника філософа Бертранда Рассела та інших, які є зам'які у відношенні до комуністів. Промовляв д-р Шварц, який казав, що якби комуністи здобули контролю у ЗДА, то вимордували б всю так звану буржуазію. Він казав, що немає різниці між вбивствами, яких доконували німецькі нацисти під проводом Гітлера, і тими вбивствами, що відбуваються в СССР. Д-р Шварц казав, що комуністи не хочуть атомової війни, бо вони шляхом коекзистенції хочуть прийти до влади у всьому світі. Промовець закликав до освідомної акції про загрозу від комуністів. Під залею коло 200 осіб пікетували збори, і д-р Шварц запрошував пікетувальників до залі.

ВТІКАЧІ — СИМВОЛ НАШОЇ ДОБИ

Одною з найбільших характеристик нашої трагічної доби залишиться в історії справа втікачів, тисячі й мільйони яких розійшлись по світі, втікаючи від переслідувань і поневолення. Історія продовжується. На фото: Тисячі втікачів з комуністичного Китаю до Гонґ Конґу користають з дозволу уряду Вільного Китаю і переселюються на Формозу.

Шпигун Соблен втік до Ізраїлю і там арештували його

Єрусалим. — Засуджений на досмертну в'язницю шпигун у користь Совєтів, 61-річний д-р А. Соблен, який в минулий четвер мав зголоситися для відсиджування своєї кари, але вирікся 100.000-ої кавції і втік, несподівано виринув зараз наступного дня в Ізраїлі. Він прибув літаком до Тель Авіву на канадійський пашпорт свого померлого брата Бераса Соболевічюса. Соблен походить з родини литовських жидів. Його батько жив в Ізраїлі і там залишив йому невелику посілість та й він сам жив там у 30-ох р. р. і практикував у шпиталі, як лікар. Д-р Соблен був психіятром в одному з нюйоркських шпиталів, але перестав виконувати свою професію частинно у зв'язку з його арештуванням і процесом за шпигунство, частинно внаслідку важкої недуги левкемії (пістряка крови). Саме з уваги на ту недугу суддя дозволив на звільнення його за кавцію дол. 100.000 до часу, поки його справа не перейде через усі інстанції. В минулий четвер Найвищий Суд відкинув його відклик, в якому він вимагав нового суду. Соблен відразу був підозрілий готелевій прислузі в Тель Авіві, бо хоч не була північ, почав телефонувати до різних осіб по цілому Ізраїлі. Після того різні особи почали питати за ним — називаючи інше прізвище, як він був подав його. Поліція арештувала його за приїзд на фальшивих паперах. Між ЗДА й Ізраїлем нема договору про видачу злочинців, але Ізраїль, мабуть, відмовить Соболеві права азилю і відставить його до іншої країни. Тим часом його забрали до в'язничого шпиталю. Кавція 100.000 дол. пропала у користь держави. Склали її частинно його дружина-лікарка, яка дала всі свої ощадності та запозичилась, частинно — 60,000.00 дол. — спільничка адвокатської канцелярії, що боронила Соблена, пані Гелен Буттенвівер, ніби з гуманітарних причин. Вона сильно обурювалась перед журналістами на втечу Соблена.

Стівенсон перестерігає проти банкрутства Об'єднаних Націй

Об'єднані Нації. — Американський амбасадор в Об'єднаних Націях, переслуханий в Комісії для закордонних справ в Палаті репрезентантів у зв'язку з законопроєктом про уділення Об'єднаним Націям позики у висоті 100 мільйонів дол., палко підтримував той проєкт, вказуючи на загрозу фінансового банкрутства Об'єднаних Націй, яке довело б узагалі до загину цієї установи. Стівенсон твердить, що коли б не стало Об'єднаних Націй, то увесь азійсько - африканський бльок перехилився б в сторону комуністичного світу і що це мало б страхітливі наслідки до оборонної стратегії Атлянтійського союзу. Об'єднані Нації стали за твердженням Стівенсона — щитом та оборонцем всіх слабих і малих країн в Африці, на Середньому Сході і в Азії. Об'єднані Нації стають щораз більше помостом між високорозвиненими країнами Заходу та малорозвиненими новими державами Азії й Африки. Стівенсон переконаний, що Совєтам не здійснилися їхні первісні надії, що їх прикладали до самостійницького руху в колоніях, що його підтримували для того, щоб самим перехопити в свої руки ті колоніяльні народи. Після тієї невдачі СССР — за словами Стівенсона — стараються підважити міст Об'єднаних Націй „від азійсько-африканського кінця". Стівенсон перестерігав, щоб не робити того самого „від західнього кінця".

Німецькі комуністи — проти зустрічі 4-х міністрів у справі Берліну

Берлін. — Вальтер Ульбріхт, східньо - німецький диктатор, заявився проти того, щоб міністри закордонних справ чотирьох великодержав перевели конференцію в справі Берлінської ситуації, загостреної стріляниною східньо-берлінської поліції. Ульбріхт заявив, що цю справу найкраще поладнали б представники двох частин поділеного міста в безпосередніх переговорах. Засадничою політикою східньо - німецьких комуністів є добитися статусу „рівний з рівним" у відношенні до Західньої Німеччини. Західньо - берлінський посадник Віллі Брандт відразу відкинув пропозицію Ульбріхта, ствердивши, що нота трьох західніх держав була адресована до Совєтського Союзу, а не Східньої Німеччини, і тому Ульбріхт взагалі не має тут що говорити. Однак західні газети висловлюють здогад, що заява Ульбріхта була узгіднена з Москвою та що по тій самій лінії прийде відповідь від Москви. Ульбріхт таврував знову у тій своїй промові „імперіялістів, саботажистів і шпигунів" із Західнього Берліну, а всю поведінку східньо - берлінської поліції звів до „охорони ладу" в кордонній смузі", де спокій порушують тільки „порушники прикордонних приписів" та „провокатори з Західнього Берліну". Водночас східньо - берлінські комуністи закінчують будову другої лінії застав та бар'єр довкола Західнього Берліну, щоб ще більше утруднити втечу на Захід.

ФРАНЦІЯ ГОТОВИТЬСЯ ДО ПЕРЕДАЧІ ВЛАДИ В АЛЬЖИРІ АРАБАМ

Париж. — Французький уряд робить поспішні й детальні приготування до передачі влади в Альжирі так званій Перехідній Екзекутиві, як тимчасовому урядові в незалежній альжирській державі. Плебісцит над дальшим правно - державним статусом Альжиру відбудеться в найближчу неділю 1 липня ц. р. і ніхто не сумнівається, що він вийде у користь державної самостійности тієї країни. Коли будуть відомі висліди плебісциту, президент Шарль де Ґоль проголосить Альжир самостійною Альжирською Республікою, але французький прапор маятиме ще до часу переведення виборів, які відбудуться в три - чотири тижні після плебісциту, та покликання до життя першого леґального альжирського уряду. Абдеррахмане Фарес буде тимчасовим головою нового правління в Альжирі і йому передасть формально владу в країні французький високий комісар Кристіян Фуше. За твердженням газет, заступник Фуше, Бернар Тріко, урядуватиме в Альжирі як шарже д'афер до часу призначення туди французького амбасадора. Франція звернеться до всіх союзних і приязних держав з закликом, щоб вони перетворили свої консуляти в посольства або амбасади в незалежній Республіці. Французьке військо й фльота залишатиметься ще довгий час в Альжирі в точно визначених базах за французько - альжирським договором. Тим часом на французькій Тайній Військовій Організації здійснюється закон всіх підпільно - революційних масових і на далеку мету наставлених організацій: вихоплюються з рук провідників, розколюються всередині та починають внутрішню безскрупульну боротьбу. Після того, як провід тієї організації в столиці Альжиру, місті тієї самої назви, проголосив замирення з мусульманськими націоналістами, відділ організації в Орані не підпорядкувався тій угоді та повів із збільшеною силою терористичну й саботажну акцію, яка довела до паніки й розпуки те 200.000-не місто. Довівши ситуацію до абсурду, один із найрадикальніших лідерів ОАС, полк. Анрі Дюфур, дезертир з армії, проголосив „перервання" революційної акції. Здається, що вплинув на це високий комісар Франції в Альжирі Кристян Фуше, який прибув до Орану та ввійшов в контакт з Дюфуром. Водночас Дюфур звернувся з закликом до 300.000 французів, які вже втекли з Альжиру, щоб вони верталися назад. Але інший командант ОАС, ген. Поль Ґарді далі сприяє продовжуванню вбивств, бомбувань і підпалів. Обидві групи підпільників одна одній спалили кавярні - бари, що були центрами зустрічі їхніх членів. Полк. Дюфур був одним із командантів чужинецького леґіону у французькій армії, звідки дезертирував до підпільників, що їх насправді підтримували леґіоністи, замість поборювати їх.

Де Ґоль вимагає від парляменту фондів на атомову зброю

Париж. — Французький президент Шарль де Ґоль переніс на засіданні уряду, що відбулось під його головуванням в минулу середу постанову, щоб ще цього літа домагатися від парляменту признання 250 мільйонів франків, себто коло 50 мільйонів дол., на заклади перетворення спеціяльного роду урану, потрібного для атомової зброї. Це була б тільки початкова сума із загальної суми 4.500.000.000 франків, себто кругло 900 мільйонів дол., передбачуваних французьким урядом на цю ціль. Зголошення тепер до французького парляменту того законопроєкту матиме поважні політичні наслідки, бо насправді воно спровокує велику дебату про засадничу й найважливішу для де Ґоля справу самостійної атомової зброї Франції. У французькому парляменті та в широкому громадянстві є дуже поважна опозиція проти видаткування таких велетенських сум на атомову зброю, яка Франції — на думку багатьох французів — непотрібна, коли ЗДА й Британія зобов'язані всю свою атомову потугу дати, в разі потреби, на оборону Франції. Явна опозиція Америки проти плянів де Ґоля скріплює ту опозицію. З другого боку, вже соціялістичний кол. прем'єр Ґю Молле та радикальний прем'єр Фелікс Ґейляр заініціювали й започаткували будову великих лябораторій, призначених для атомово - оборонних цілей. Це позбавляє опонентів де Ґоля арґументу, що це його престижева політика.

Черчилл зламав ногу

Монте Карльо. — В четвер 28-го ц. м. вранці колишній британський прем'єр, державний муж світової слави Винстон Черчилл, встаючи з ліжка посковзнувся, впав і зломив ногу в клубі. Його негайно перевезли до шпиталю, де перевели операцію, але наступного дня мали перевезти літаком назад до Лондону. Черчилл має 87 років і тому така пригода може бути небезпечна з уваги на можливість комплікацій. Лікарі кажуть, що він перебуватиме в ліжку 4 місяці. Черчилл прибув до Монте крльо щойно два дні передтим на два тижні, як гість грецького корабельного магната Арістотела Онассіса, який має в Монте Карльо віллю. На вістку про цю подію британський уряд і лідери трьох партій в британському парляменті рішили вислати В. Черчіллеві вислови співчуття та бажання швидкого подужання.

В АМЕРИЦІ

● **В червні цього року** видано на нові будови в річному відношенні суму дол. 63 більйонів, на дол. 2.2 більйони більше як в травні. На приватні будови витрачено дол. 45,100,000,000 в річному відношенні, на на публічні будівлі — дол. 17,900,000,000. Річне відношення дістаємо таким способом, що витрати з одного місяця множимо через 12. Цього року видано на будови в перших шістьох місяцях суму дол. 27,700,000,000.

● **Найвищий Суд ЗДА** вирішив, що закон, який вимагав би кари за те, що хтось є наркоманом, є незгідний з Конституцією. За таке рішення голосували 6 суддів Найвищого Суду, а проти були два судді.

● **Нюйоркський губернатор** Нелсон А. Рокефеллер заявив, що нюйоркський посадник Роберт Ваґнер цієї осени буде кандидувати на становище губернатора тільки тому, що до цього його намовлять президент Кеннеді і його брат генеральний прокуратор Роберт Кеннеді.

● **ЗДА в дні 27-го червня** перевели дві пробні атомові експльозії: одну над Пацифіком в повітрі, а другу в Неваді під землею. Над Пацифіком експльозія мала силу одного мільйона тонн вибухового матеріялу ТНТ. В Неваді вибухла під землею бомба, що мала силу понад 20,000 тонн згаданого вибухового матеріялу.

● **Науковці плянують** випустити на Місяць як перші живі сотворіння — курей, які мали б виявити, чи там є якесь мікроскопічне життя. Ці кури не сміли б мати на собі жадних мікробів із Землі, коли їх повезуть на Місяць.

У СВІТІ

● **Генерал Філіпп Жінесте** помер від ран, що їх завдав йому його земляк, французький терорист 14 червня ц. р., коли ген. Жінесте, командуючий французькими військами в місті Орані в Альжирі, виходив з тамошньої церкви. Раненого генерала перевезено літаком до шпиталю у Парижі, але не вдалося врятувати йому життя.

● **Південні корейці** стараються у щораз більшому числі переїздити до Японії, а що японці стараються позбутись коло 100.000 корейців, які там перебувають від останньої війни і не допускають леґально нових, то вони прибувають всякими нелегальними способами. Забувши, що Японія була окупантом Кореї, корейці линуть туди за працею і вищою життьовою стопою. В травні арештовано в Японії 111 південно - корейців за нелегальний приїзд.

● **Нікіта Хрущов** виглядав під час своєї минулотижневої поїздки по Румунії — старим і втомленим. Виправдують це дещо великими спеками в тому часі. Він відкликав свій виступ в портовому місті Констанці та цілий день відпочивав, не приймаючи ніяких відвідувачів. Кажуть, що своїм камратам з кремлінської кліки висловив радість з приводу повороту до холоднішої Москви.

● **З Альжиру** виїхала вже добра половина тамошніх жидів. На 280.000 осіб, які втекли з Альжиру до континентальної Франції, було понад 60.000 жидів, що мають французьку освіту і користуються французькою мовою.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Кеннеді і Конгрес

Рідко коли в історії З'єдинених Держав бувало, щоб між Президентом і Конгресом панувала повна гармонія, щоб не було між ними дисонансів. Фахівці від внутрішньо-американських відносин давно погодились, що ця традиційна дисгармонія між Конгресом і Президентами, яка є одною з притаманних американських особливостей, корениться в заздрості Конгресу щодо своїх суверенних прав, і тому в інстинктовному, так би мовити, „а пріорі" недовір'ї Конгресу до законопроєктів, пропонованих Президентом. Але, хоч неписаним правилом є дисонанси між Білим Домом і Капітолем, правилом є й те, що Президент здебільша таки переводять через Конгрес свої програми в більшому чи меншому об'ємі. І до винятків належать такі випадки, як ті, що сталися за президентури Вудро Вільсона, коли Конгрес відкинув ратифікацію Версальського мирового договору та пропонований вступ до Ліги Націй.

Теперішня ситуація у Вашингтоні дуже дивна. Адже в Білому Домі і в Капітолі засіла переможна Демократична партія. Потреба партійної „однородности" в обох ділянках державної адміністрації, законодатній і екзекутивній, були головном виборчим гаслом Демократичної партії в 1960-му році, і цією потребою виправдував, наприклад, „Ню Йорк Таймс" свій голос на користь кандидатури Джана Кеннеді проти Ричарда Ніксона. У 87-му Конгресі є 263 демократичні члени Палати Репрезентантів проти 174 республіканських, а в Сенаті 64 демократи проти 35 республіканців. Тому й інавгураційна „промова нового Президента ЗДА була сповнена ентузіястичної віри в реальність проголошених ним „Нових Обріїв". Розчарування прийшло дуже швидко. Здійснювання президентської програми в Конгресі йде як по груді. Відкинення Палатою Репрезентантів 21-го червня ц. р. нового урядового фармерського законопроєкту 215 голосами проти 205, відкинення 9-го травня ц. р. законопроєкту про признання Філіпінам $73 мільйонів воєнного відшкодування, що спричинило поважні труднощі Державному Департаментові, — фактична неможливість перевести заповіджені під час передвиборчої кампанії закони в ділянці громадянських прав, великі труднощі в переведенні закону про медичну опіку над старшими людьми, все те затьмило „Нові Обрії".

Правда, Президент дістав гладко й без труднощів вимагані фонди на оборону, а на летунство навіть більші, аніж їх вимагав. У першій сесії Конгресу він провів без особливих труднощів низку ухвал, що були надзвичайними заходами проти рецесії, які, проте, сильно обтяжили бюджет і породили закиди, що новий уряд є „урядом видаткування". Конгрес затвердив Президентові всі його номінації, дармащо масовий наплив ультра - ліберальних професорів до Білого Дому й Державного Департаменту загрожує поганими наслідками. Але в сумі баланс такий, що Президент на своїй останній пресовій конференції в минулу середу висловився про свої взаємини з Конгресом дуже критично, по-філософськи, мінорним тоном. Він признав, що може переводити через Конгрес закони або дуже „розводнені", або „не-контроверсійні". В усіх інших справах, важливих і контроверсійних, стільки демократів лучиться з республіканцями, що переведення програми стає неможливим. Вихід з цієї невеселої ситуації Президент бачить у збільшенні числа демократів в Конгресі, і тому апелює вже тепер до осінніх виборців. Але до неписаних законів американського політичного життя належить і той, що партія, яка стоїть при владі не збільшує у виборах свого конгресового стану посідання, а — тратить його. І тому — як стверджує відомий коментатор Джеймс Рестон — жаль, що Найвищий Суд заборонив молитви в школах, бо вони пригодились би Президентові у його прикрій ситуації...

Знову Квімой і Матсу

Це же належить до тактики і стратегії комуністів у розпалюваній ними до червоного холодній війні, — її запальні пункти раз-у-раз перекидати з одного місця на друге, з одної частини світу в другу, продовжуючи й підсичуючи цим міжнародне напруження. Інспіровані Москвою „малі війни" в Південно - Східній Азії чергуються з підривними акціями в Африці і навіть на американському континенті, як чергуються постійним загострюванням і головні місця міжнародної кризи — Берлін і Формоза.

Упродовж останніх кількох місяців осередком совєтсько - західнього напруження був Берлін. Хрущов ставив у цій справі ультимати, кричав і погрожував, але поважно злагіднив свій тон, коли всі його погрози та вимоги натрапили не тільки на рішучу дипломатичну поставу, але й на цілий ряд практично - оборонних заходів Америки й Заходу. Тим то впродовж довгих місяців Берлін був осередком міжнародної уваги.

Саме під час тієї берлінської метушні та совєтсько - західнього „порозуміння" в справі Ляосу китайські комуністи, очевидно в порозумінні з Москвою, почали тишкомнишком стягати й концентрувати свої війська навпроти націоналістичної Формози та її двох форпостів, островів Квімой і Матсу. Концентрацію комуністичних військ в тому районі виявила американська розвідка, і це негайно поставило той далекосхідній район в центр міжнародної уваги.

Майже рівночасно з повідомленням про концентрацію комуністичних військ навпроти Квімой і Матсу подано коротке повідомлення, що американська фльота в тому обширі вирушила із своїх баз, щоб на всякий випадок бути напоготові в загроженій околиці. Це самозрозуміле, бо Америка має в цій справі свої договірні зобов'язання, що були також темою запитів і відповідей президента Кеннеді на його пресовій конференції в середу 27-го червня. Зобов'язання в цій справі З'єдинені Держави Америки перебрали ще за уряду президента Айзенгавера та державного секретаря Джана Фостера Доллеса. Воно зводиться до того, що Америка визнала кожну загрозу для Формози за безпосередню загрозу для себе самої, і тому кожна акція комуністів проти Формози автоматично мала б викликати оборонну протиакцію Америки, що могло б стати початком нової світової війни. Для зрівноваження цього свого зобов'язання Америка рівночасно заявила, що вона також противиться будь-якій військовій акції націоналістично - китайської Формози проти комуно - китайського континенту. Коли ж мова про острови Квімой і Матсу, то Америка в цій справі не перебрала „твердого" зобов'язання, узалежнюючи своє становище щодо оборони тих островів від кожночасних обставин. Іншими словами, Америка готова активно виступити в обороні тих малих островів лише в тому випадку, якщо комуністична атака на них була б підготовою до атаки на Формозу.

Під час президентської виборчої кампанії в 1960-му році республіканський кандидат Ричард Ніксон заявляв, що Америка повинна воювати за Квімой і Матсу, а Кеннеді зайняв протилежну позицію — відмову від оборони тих островів. Напевно, комуністи хотіли знати, яке становище займе в тій справі президент Кеннеді тепер, після вибору. І він його зайняв ясно і недвозначно, підтвердивши ті зобов'язання, що їх перебрав уряд президента Айзенгавера.

Американська й світова опінія прийняли цю заяву президента Кеннеді з полегшею і схваленням. Ще більшою полегшею було б, якби уряд ЗДА не тільки продовжував політику здержування, але й прийняв супроти рабовласницької комуністичної імперії давно пропоновану політику визволення і всіми мирними засобами допоміг визвольним змаганням тих народів, які вже впали жертвою комуністичного розбишацтва.

А. Залітний

СВІТОВА ДЕРЖАВА

(1)

Її ще немає, але питання, чи її потрібно, чи її можна створити, не сходить із сторінок наукових творів і періодичної преси.

Насамперед треба докладно означити, що маємо розуміти під поняттям світової або універсальної держави. Нею буде одна держава, яка охоплюватиме всі землі, моря і повітряні простори. Вона виконуватиме зверхню владу над усією людністю нашої плянети в такий самий спосіб, як це роблять існуючі держави на своїх територіях супроти свого населення.

Вправді, вже існували великі імперії, про які її громадяни говорили з гордістю, що вони — світові, як це було, наприклад, з клясичною Римською імперією. Але вони були універсальними тільки в очах і в переконанні їх мешканців. На ділі існували ще й інші світові держави, наприклад, китайська за династії Ган, про яку також її піддані говорили, що вона об'єднує „все живе", тобто увесь людський рід.

Трактувати тільки одну частину людства як світову державу можна було тому, що існуючі тоді великі імперії не мали спільних кордонів або нічого одна про одну не знали, або знали так мало, що не було ні можливости, ні реальної потреби нав'язувати будь-які політичні, господарські або культурні взаємини між ними.

В сучасну пору відносини дуже змінилися. Завдяки залізниці, автам, літакам, радіо і телефонам всі точки земної кулі стали близькими сусідами. Кожна важливіша вістка облітає в найкоротшому часі цілий світ. Кожна важливіша подія викликає ланцюг причин і наслідків в цілому світі. Також засоби, якими тепер користується людина, в цілому світі дуже подібні: наприклад, будівництво, засоби комунікації, преса, фабрична продукція, внутрішня і закордонна виміна, гроші, банки, крамниці, організація військової сили, наука і т. д. Все це спонукає людство створити єдиний диспозиційний осередок, який би одностайно скеровував біг усіх людських справ.

Є певні підстави думати, що сам історичний процес наближає людський рід до світової держави. Якщо візьмемо до уваги 1914 рік, то побачимо там вісім великих держав з вирішальним голосом у світовій політиці: Англію, Німеччину, Францію, Японію, Росію, Італію, Австро-Угорщину і ЗДА. Після 1945 року маємо вже тільки дві такі держави: ЗДА і СССР. Одначе, найсильнішим стимулом, який натискає на творення світової держави, є жах, що його навіває мариво майбутньої атомової війни. Багато людей вірить, що її не буде, якщо постане універсальна держава. Розуміється, що її дуже хочуть московські червоні імперіялісти, бо якби вона попала в їхні руки, вони осягнули б ніким і нічим не обмежену владу над цілим світом.

Хоч наведені вище аргументи переконливі, все таки можна твердити, що до світової держави на нашій плянеті ще досить далеко. Дотепер, навіть у загальних рисах, немає ще пляну будови цього новотвору, немає проєкту його конституції. Не з'ясовано, чи мають залишитися існуючі держави, чи має правити світовий парлямент. Можна тільки здогадуватися, що якби ЗДА формували світову державу, вони залишили б теперішні держави, а застерегли собі монополь на атомову енергію і контролю над нею в цілому світі.

Тому, що йде про таку важливу справу, мають бути обмірковані і до певного ступня узгіднені підставові заложення. Така підготовча праця вимагатиме не тільки багато розуму і доброї волі, але також довгого часу. Всі ці застереження не відносяться до правителів у Кремлі. Для них світова держава це поширений на цілий світ СССР з добре знаним ідеологічним змістом.

Не менше трудною і складною проблемою буде полагодження справ господарських. Людність нашої плянети начисляє коло 3 більйонів осіб, але мало хто знає, що з того майже три п'ятих живуть в стані, в якому не можна задовольнити найелементарніших життьових потреб. Всі запаси збіжжя і іншого роду харчів, які є в ЗДА і в Канаді, вичерпалися б протягом одного року на припинення голоду в Китаї та інших недоживлених країнах. А далі неминуче обнизилося б харчування навіть в цих великих північно - американських країнах до напівголодного рівня.

Не можна собі увити, які велечезні суспільні потрясення викликав би такий хід подій. Його не можна було б зупинити, бо рушійною силою вирівняння на долину були б три п'ятих, які мали б право і силу накинути свою волю двом п'ятим населення.

Сподіваний ріст загального добробуту при відсутності видатків на оборону та при використанні атомової енергії для мирних цілей міг би початися дещо пізніше, якби його не спинювала дуже висока цифра природнього приросту. Обчислюють, що за сорок років населення нашої земної кулі подвоїться і досягне шести більйонів.

Історія вчить нас, що дотеперішні світові держави творилися шляхом підбою, що їх вела якась держава протягом довшого часу, завойовуючи по черзі всі сусідні країни, так, що вкінці вона одна залишалася носієм і представником нової універсальної держави. Клясичний Рим підкорив своїй владі всі країни середземноморського басейну і встановив на них свої політичні та культурні інституції, звані римським правом. Населення звичайно погоджувалося з новою імперією, бо її поява приносила кінець усім закордонним війнам, запевняла нормальні відносини та добробут.

Також світові держави не були і, мабуть, не будуть вічними. Коли не ставало зовнішніх ворогів, наростали внутрішні суперечності і починалася взаємна боротьба суспільних кляс всередині держави. Ця боротьба звичайно ослаблювала імперію так, що вона ставала здобиччю сусідніх нападників племен. На її руїнах творилися нові держави. Цей історичний процес, тобто гін до світової держави, її розпад і розподіл, дуже подібний до морського приплину і відплину, з тим додатком, що в суспільних явищах, якими є держави, такий циклічний рух не є таким періодичним, як в явищах природи.

Не можна також думати, що відмінним буде процес творення модерної світової держави. Так, як сьогодні справи стоять, ні ЗДА, ні вільний світ, ні СССР з усім комуністичним бльоком ніяк не приймуть добровільно світової імперії, якщо вона не буде згідна із світоглядом та цілями всіх партнерів. Це не може статися без війни, на яку вони ще не рішилися і, мабуть, не скоро дадуть на неї свою згоду.

ДО ПРОБЛЕМ КОНҐРЕСУ УККА

У жовтні ц. р. відбудеться 8-ий з'їзд УККА, який має вирішити багато біжучих проблем та накреслити пляни на майбутнє. Щоб правильно розв'язати ці наші проблеми, треба брати до уваги основні цілі, які стоять перед українською еміграцією в ЗДА та її проводом УККА.

Діяльність УККА йде в двох головних напрямках: зовнішньополітичному і внутрішньому. На зовнішньополітичному відтинку Централя УККА репрезентує українську еміграцію перед Конгресом і Урядом ЗДА та нав'язує контакти з представниками інших народів на терені ОН в обороні українських визвольних змагань.

На внутрішньому відтинку УККА через свої Відділи на місцях нав'язує безпосередній контакт з усіми українськими родинами, дбає про внутрішню організацію української громади та збирає фонди на цілі УККА. Цей контакт з українськими родинами оберігає їх від розгублення в чужому оточенні.

В Централі УККА об'єднуються всі централі українських організацій, а у Відділах УККА — всі місцеві організації. Координуючи працю всіх Відділів УККА, Централя, крім своєї головної функції — репрезентувати українську еміграцію назовні, дбає також і про організацію праці у Відділах УККА.

УККА — єдина українсько-американська політична організація, яка на загально - українських засадах об'єднує всіх національно свідомих українців і українок в ЗДА незалежно від їх партійно - політичних та релігійних переконань, територіяльного походження, освіти та соціяльної приналежности. Без УККА українська еміграція в ЗДА втратила б своє значення, як чинник зовнішньополітичний, а на внутрішньому відтинку запанувала б анархія, яка прискорила б процес денаціоналізації української еміграції.

Діяльність УККА на зовнішньому і на внутрішньому відтинках дуже відповідальна і різноманітна. Для інформації чужинців про українські справи Централя УККА видає в англійській мові „Український Бюлетень" та „Український Квартальник", які надсилаються до відповідних установ держав майже всього вільного світу. Складається і надсилається меморіяли в обороні української визвольної справи. Слідкується за чужинецькою пресою та публіцистикою і спростовується помилки та фальшування про Україну. Підготовляється видання історії України та Росії в англійській мові для об'єктивного інформування чужинців, видається шкільні підручники, організується школи українознавства, виправляється помилки і фальшування про Україну в американських шкільних підручниках і т. д.

Діяльність УККА вимагає відповідних матеріяльних засобів. І для того, щоб ця діяльність УККА була незалежною від чужих чинників, у нас існує вже більше як 10 років УНФонд, до якого щорічно вплачують національний даток всі національно свідомі українці і українки.

УНФонд має подвійне значення: 1) він є матеріяльною базою для праці УККА і 2) дає можливість Відділам УККА кожного року через своїх збирачів нав'язати безпосередній контакт з усіми українськими родинами і організаціями, являючись важливим чинником організаційного значення.

УНФонд — основний покажчик праці Відділів УККА, стану української громади і національної свідомости та жертвенности кожної української людини.

Коли УНФонд має для нас таке велике значення, то, цілком природньо, виникає тривога, коли він не охоплює більшости українських родин і — зменшується. Виникає запит: чи завинила тут українська громада, чи є на це інші причини?

Очевидно, якась частина української еміграції, захопившись жадобою особистого збагачення, не жертвує на українські цілі. Але більшість української еміграції в ЗДА є патріотична і жертвенна.

Занепад УНФонду спричинили: статутово - організаційні недоліки, недостатня активність Відділів УККА та занедбання платників, від яких цей фонд залежить.

Справа в тому, що у Відділах УККА вся праця довший час базувалася на організаціях, а індивідуальні платники УНФонду в Управах Відд. участи не брали, що спричинило його зменшення. Пізніше за статутом хоч і привернено платникам право голосу, але Відділи УККА не зуміли цих змін перевести в життя: не переводилося нарад платників УНФонду кожних 3-4 місяці згідно із статутом, не звернено належної уваги на підбір і організацію збирачів та організацію збіркової акції.

Платники УНФонду — це найбільш свідомі члени української громади, які, жертвуючи на цілі УККА, цілком слушно бажають знати, як їх пожертви використовуються, і мати право голосу у Відділах УККА. Вони повинні вирішувати всі справи на місцях. Відділи УККА мусять також координувати й допомагати діяльності численних українських організацій.

Практичні пропозиції: 1) Переводити наради платників УНФонду кожних 3-4 місяці згідно із статутом, на яких Управи Відділів або окремі референти звітують про свою працю; 2) Відділам УККА нав'язати контакт і переводити наради з представниками всіх українських організацій кожних 6 місяців, координуючи і пожвавлюючи їх діяльність; 3) Звернути належну увагу на добір і організацію збирачів, які повинні бути не лише технічними виконавцями у збірковій акції, а й найближчими дорадниками Управи Відділу УККА; 4) Книга платників УНФонду за всі роки його існування і адресарі мають бути виготовлені в кожній українській громаді, бо відсутність таких інформацій спричиняє зменшення УНФонду; 5) Відділи УККА вибирати на засадах ділової співпраці та особистої працездатности членів, притягаючи до співпраці і молодь; 6) Присвятити особливу увагу навчанню української мови та вихованню української молоді. Ця проблема мусить бути центром уваги як Централі, так і Відділів УККА, бо коли українська молодь зденаціоналізується, то втратить своє значення українська громада і її політичний провід — УККА.

Т. Тещук

Юрій Таркович

ПОЇЗДКА КЕННЕДІ ДО МЕХІКО

Найближчими днями президент Кеннеді із своєю дружиною поїде до Мехіко на державні відвідини. Ця поїздка звертає увагу на ту екзотичну для багатьох людей країну, а передусім на політичну лінію теперішнього мехіканського уряду, який, з одного боку, виявляє вкрити прихильність до ЗДА, а з другого — провадить фактично протиамериканські політичні акції. Це часто буває так, коли якась латиноамериканська країна хоче одержати більшу допомогу від ЗДА. І тому виринає питання: скільки соток мільйонів долярів захоче Мехіко від президента Кеннеді і чи буде далі мехіканський уряд обороняти Кастра?

Мехіко опинилося в економічній скруті приблизно два роки тому, коли президент Льопез Матеос заявив, що його уряд „крайньо - лівий", але — „в рямках конституції". Внаслідок такої заяви і прокастрівських потягнень раптом зменшився приплив чужоземного капіталу і також мехіканські підприємці насторожились. Це привело до певної економічної стагнації, бо власне завдяки приватному капіталові зростала економіка країни.

Мехіко — країна доволі велика. Її територія дорівнює четвертині території ЗДА, а населення начислює 38.000.000 і збільшується в два рази швидше, як населення ЗДА. Життьовий рівень широких мас дуже низький. Пересічний прибуток на особу становить яких $300 річно, хоч в порівнянні з річним прибутком громадян інших країн Латинської Америки чи СССР це доволі висока сума. Проте, від 1952 до 1960 року промислова продукція Мехіко подвоїлася, продукція сільського господарства зросла на 50%, а видобуток нафти — на 85%.

Мехіко має доволі великі природні багатства. Крім нафти, є там значні поклади срібла, міді, цини. Мехіко експортує велику кількість бавовни і кави. В 1960 році, наприклад, експорт Мехіко оцінювано на $750.000.000.

Культурна ділянка, передусім шкільництво, в жалюгідному стані, дармащо „крайньо - лівий" уряд хвалиться своїми осягами в загальній освіті населення. Отже, кожний третій мешканець країни неграмотний, понад 1.400.000 дітей не мають змоги вчитися через брак шкіл і вчителів.

Президент Дж. Кеннеді хоче включити Мехіко у відомий Союз для Прогресу, який має охопити всі латиноамериканські країни, крім, звичайно, Куби і, здається, Параґваю, де панує диктаторський режим. Вашингтон обіцяв Мехіко понад $300.000.000 допомоги. У Вашингтоні вважають, що такою колосальною сумою варто ризикувати, бож Мехіко — сусідня країна і може розумно ті гроші використати.

Все ж абсолютно рішальне значення для Мехіко, як і для кожної країни, має приватний капітал, без якого неможливий економічний ріст, неможливий добробут. Відомо, що й такі високорозвинені промислові країни, як Німеччина, Англія та Бельгія, в першу чергу намагаються використати приватний капітал, свій і чужоземний. Навіть ЗДА радо інвестують у себе чужоземні капітали.

За даними тижневика „Нейшенел Обсервер" з 17-го червня ц. р., приватний капітал ЗДА в Мехіко становив у 1960 році майже $800.000.000 і побільшувався на яких $100.000.000 річно, аж поки не виявилися прокастрівські і крайньоліві погляди мехіканського уряду, властиво його президента. Зрозуміло, що ніякий промисловець не буде ризикувати своїми мільйонами тільки для того, щоб їх потім уряд сконфіскував.

По гіркому досвіді на Кубі, уряд Мехіко, як виходить, налякався своїх лівих експериментів, і тепер відвідини президента Кеннеді та його молодої дружини мали б заспокоїти підприємців і заохотити їх до дальших інвестицій в тій країні, яка може бути добрим сусідом З'єдинених Держав.

М. Терлецький

Ярослав під час німецької окупації

(2)

Становище УДК було нелегке, бо німці взагалі ставилися до місцевого населення, як до своїх майбутніх рабів, а крім того до німецької адміністрації часто попадали люди негідні. Вистачило бути партійцем. Краще ставилися до українців представники армії, як адміністрації, а вже найгірше ґестапо.

Винятком були урядовці з часів Австрії, які розуміли національні проблеми і мали особисту культуру, без гітлерівської психіки „юберменшівства".

Політичне життя, як уже згадано вище, назовні припинилося, хоч в самому місті воно, особливо перед польською окупацією, було досить живе. Не припинялося воно й за Польщі. Тепер, коли можна було вести культурноосвітню працю, включувано в неї самозрозуміло і політичну дію. Щоправда, часто треба було починати від основ, пригадувати, „чиїх батьків" ми, та скріплювати віковий спротив населення польонізації.

Українські школи, що постали в усіх селах, вели ту найважливішу працю. Це були справжні українські школи, і захоплювали вони не лише дітей, але й батьків. Доповнювали ту працю УОТ'и „Просвіти" і кооперативи.

Може на жадному іншому українському терені не відчувалося так прикро те, що Організація Українських Націоналістів розкололась і в Ярославі були дві окремі її експозитури. Не зважаючи на всі зусилля УДК, не повелося втягнути їх до одностайної акції. Тож траплялося так, що нині представник одного відламу Організації пропагує свої напрямні, в вчора в тім же самім селі представник другого відламу вияснював свої напрямні. Усе це, самозрозуміло, ослаблювало загальну політичну лінію.

Німецька адміністрація не визнавала ніяких українських організацій поза УДК, і вже його назва „Допомоговий Комітет" вказувала, якого характеру установи бажали собі німці. Але в дійсності УДК вів широку акцію в різних ділянках.

Директор канцелярії УДК Н. працював з повною посвятою, кермуючи всіма відділами. Дуже важливою була харчова допомога, бо не всі еміґранти з окупованої большевиками частини Галичини могли знайти собі працю. Харчовий відділ взірцево провадили проф. Вол. Грох і проф. Кость Кривусь. Зорганізовано харчівню, з якої безплатно або за малими оплатами користали еміґранти, ішла допомога харчами та устаткованням для шкільних інтернатів та місцевого населення, бо при картковій системі не було вільної торгівлі. Референтом суспільної опіки був д-р Н., а інтернатів п-ні Т.

Сільськогосподарською ділянкою і доставами збіжжевих контингентів для німців керував Повітовий Союз Кооператив — ПСК.

Кілька українських кооператив було по селах ще перед першою світовою війною, але дійсний розвиток завдячують сільські кооперативи Юрієві Копистянському, що в 1934 р. приїхав до Ярослава. Спершу як делегат „Просвіти", а пізніше як організаційний референт ПСК об'їздив він села, засновував нові кооперативи, впорядковував давніші, і за кілька років ПСК мав уже цілу сітку добре загосподарених кооператив. В самому Ярославі вже перед війною новий директор Н. теж сильно розбудував союз, і він став дійсним осередком сільської торгівлі.

Війна і устійнення кордону на Сяні ослабили діяльність ПСК, бо за кордоном опинилося багато українських сіл. Були і труднощі з німецькою владою. Але приплив нових сил зі сходу, що стали до праці в ПСК, скріпив його діяльність. Дир. М. Хархаліс веде торговельну ділянку, дир. Ст. Кікта книговодство, в сусідньому містечку Радимні працює дир. М. Г.

Та чи не найтяжчу ділянку мав організаційний референт дир. М. Чопик. Він мусів наладнувати відносини з німецькою адміністрацією, стримувати наступ німців та задовольняти їх забаганки.

Власники польських дворів — латифундій, а їх тут було багато, обіцяючи великі доставки, здобували у німців великий вплив і виступали проти ПСК. Все ж таки ПСК розбудовано так, що він міг доставляти до кооператив майже всі товари, необхідні для села. Також у свій заряд перебрав ПСК збіжжеві достави зі сіл.

Великою допомогою для ПСК було те, що інж. Скрипченко зумів у Переворську, буквально з руїн, відбудувати цукроварню, яка опинилася виключно в українських руках.

Розвинувся також і „Маслосоюз", але німці майже в цілості забирали його продукти. В економічній ділянці мав своє значення „Український Банк" під кермою дир. Н.

Своєї інтеліґенції мала Ярославщина н е б а гато, тож національно свідомими ставали лише ті села, де були діяльний священик, учитель або свідоміші селяни. В таких селах були читальні „Просвіти", хоч населення й жило під постійним терором польських дворів, від яких залежала зарібкова праця селян, здебільша бідняків. У східних районах, де було багато лісів, так само тероризували населення лісництва. Поліція зі свого боку ставила всякого роду перешкоди в творенні українських установ чи організацій. Піддержувано перевертнів, які діставали в свої руки управу села, будовано костели, фундовано латинські парохії, всіми силами поширювано польонізацію.

Під час війни припинився той польський похід. Культурно-освітнім відділом УДК керував проф. О. З., успішно розбудовуючи УОТ, яких постало аж 75. Головою всіх інших ярославських організацій був діяльний парох Ярослава о. Киприян Хотинецький (пом. 1942 р.). Читальня мала гарну залю і добру бібліотеку, якою опікувався дир. Ст. Кікта.

День Матері української громади у Філядельфії

Поклін Вам і шана, українські матері Найставну! Такий настрій мала атмосфера Бенкету Матерів, влаштованого Українською Громадою Найставну на півночі Філядельфії. Бенкет відкрив і привітав гостей Ярослав Росола, культ освітній референт. Відспіванням „Христос Воскрес" розпочав парох Найставну о. В. Головінський Бенкет, який підкреслив, що жінку - матір поставив на п'єдесталь Христос. Він говорив про ролю жінки в суспільстві, а зокрема української жінки, що все стояла на висоті своїх завдань.

Опісля подано смачну вечерю. Мило вражало, що до столу подавали самі господарі, члени Управи Української Громади Найставну. Вже цим вони виявили свою пошану матер'ям свого осередку. Мистецька частина програми була коротка з огляду на те, що на численних гостей, коло 200 осіб, чекала приємна несподіванка. У програму входили дві пісні „Ой, казала мені мати" і „Чого вода каламутна", які гарно відспівала п-на Леся Кругла та вірш „Матері" Л. Волошки, що його віддеклямувала п-на О. Росола.

З черги приступлено до суттєвої частини бенкету. Тостмайстер, голова Української Громади п. В. Посполита подав до відома, що Бенкет цей влаштовано на те, щоб на ньому відзначити та висловити велике признання найстаршим українським матер'ям Найставну, які рівночасно були і жертвенними піонерками нашого організованого громадського життя. Ці матері не тільки виховували численні родини та пізновартісні одиниці в багато трудніших умовинах. як сьогодні, але також допомагали своїм чоловікам, членам Громади, вдержувати громадський дім, головно під час депресії. Всі ці матері є також активними членками 48 Відділу Союзу Українок Америки з осідком у громаді, заснованого у 1929 р., і який ще досьогодні є одним із активніших Відділів СУА.

Жюрі, зложене з пп. В. Посполита, М. Капій і М. Цибак відзначили слідуючих матерів: Анну Криауцьку, 78 років, заміжню 55 років, 9 дітей, 22 внуки, 2 правнуки, активна членка СУА; Катерину Цибак, 71 років, заміжню 50 років, 5 дітей, 16 внуків, 3 правнуки, діяльна в Громаді Найставну від 1921 р., членка СУА; Параску Капраль, 71 років, заміжня 52 роки, 10 дітей, 21 внуки, 1 правнук. Відзначено матерів, активних членок Громади й Союзу Українок Америки, а саме: Марію Чурило, 6 дітей і 11 внуків, Милдред Боричко, 5 дітей, Анну Костик, 3 дітей і 3 внуків, Марію Баб'як, 3 дітей і 4 внуків, Климентину Слободян, 2 дітей і 4 внуків.

Вибрано на „Матір Року" Катерину Росолу, 39 років, матір 6-ро дітей, яка кілька років тому, з туги за рідною церквою й українською громадою, приїхала сюди з родиною з Венесуелі. Вона сама дуже діяльна в громадському житті, бувша виховниця СУМА, бувша предсідниця Батьківського Комітету й активна членка 43 Відділу СУА. Діти п-ва Росолів є членами молодечих організацій, а деякі з них на провідних постах.

Крім того Українська Громада Найставну відзначила 48 Відділ Союзу Українок Америки, вручаючи голові п-ні М. Баб'як грамоту „за щиру й тісну співпрацю на суспільно - громадському полі для добра української нації на вільній землі Вашингтона". Цим громада підкреслила також материнський вклад жіночої організації у весь свій дорібок.

Ціла церемонія відзначення була зворушлива і для нагороджених і для зібраних гостей. Тостмайстер представляв кожну з нагороджених матерів, а потім вони одержували корсаж - орхідею, трофей та українську керамічну вазу на спогад про Україну. Деякі з них одержали квіти від своєї рідні, що вручали внуки. Трофей для п-ні Мілдред Боричко вручив їй син Володимир, герой із найвищими відзначеннями американської армії з 2-ої світової війни. Присутні гучними оплесками вітали кожну з нагороджених матерів.

Українська Громада Найставну подумала також і про кожну з присутніх матерів на залі. Кожна мати одержала тарілку з українським узором та написом „Від Української Громади Найставну в День Матері 1962 р." Була також виграшка 12 корсажів - орхідей, що їх разом із датком на кошти бенкету дарував п. Йосип Белюх. На закінчення бенкету відбулася забава з танцями.

Цей поклін матер'ям організував Комітет у складі: пп. Я. Росола, М. Тимків, А. Марусяк, М. Капій, М. Цибак, М. Дзюбан, Р. Беднарський і Ю. Лозовський. Ініціяторам та організаторам цієї імпрези, а передусім голові Громади п. В. Посполиті належиться велике признання, не тільки тому, що підготова такої імпрези коштувала великих зусиль, а передусім тому, що такі зустрічі мають велику моральну й виховну вартість для громади, молодої генерації зокрема. Дорогою такої товариської зустрічі зі спільно пережитими приємними хвилинами твориться дружня атмосфера в громаді і закріплюється почування приналежности до одної спільноти.

Н. В.

Загальні Збори Товариства Української Кооперації

Делегати від 12 українських кредитових кооператив, які об'єднують около 14 тисяч членів на понад 12 мільйонів майна в тому і з найдальше віддалених Шикаґо й Дітройту, з'їхалися 26 травня ц. р. в Народному Домі в Ню Йорку на загальні збори своєї централі, знаної нашому громадянству під скороченою назвою ТУК. Не було делегатів від двох кредитових кооператив в Честері і Мілвокі та від чотирьох кооператив інших видів.

Від год. 11-ої перед пол. до 9-ої вечером з короткою перервою на обід президія зборів під енергійним проводом д-ра В. Пушкара встигла вичерпати всі точки широкого порядку нарад.

Голова Т-ва радник Іван Шепарович здав звіт з оживленої діяльности за останній рік. ТУК допоміг в оснуванні нової кредитової кооперативи в Мілвокі та підготовив заснування кредитівок в цілому ряді місцевостей. Уруховлено Інформаційне Бюро, котре через виміну інформацій між кредитівками має запобігти в надмірному задовженні поодиноких членів в кількох кредитівках одночасно та охоронити таким чином Кредитівки перед стратами збоку несолідних та легкодушних довжників. Закінчується приготування до друку Історії Українського Кооперативного Руху, джерельної праці написаної д-ром І. Витановичем. Під проводом ТУК'у українські кредитові кооперативи співпрацюють дружньо з українськими Братськими Союзами і Щадничо - Позичковими Касами — згідно з напрямними, усталеними на з'їзді українських фінансових установ на Союзівці в жовтні 1961 р.

В коротких змістовних рефератах насвітлено проблеми нашого кооперативного руху в ЗДА.

Інж. А. Мілянич (Ню Йорк) представив надбудову американських кооператив всіх видів. Дир. Т. Ліскевич (Шикаґо) говорив про відношення наших кредитових кооператив до Стейтових Ліґ кредитових юній, та до КЮНА (Кредіт Юніон Нешенел Асосіейшен) та КЮНА МючуельІншуренс Сосаєті.

Голова Головної Управи ОУА „Самопоміч" п. Юліян Ревай з'ясував, яке повинно бути взаїмне відношення між кредитовими кооперативами „Самопоміч" та їх спонзорами Відділами ОУА „Самопоміч". Д-р В. Пушкар (Філядельфія) відмітив необхідність підготови молодих кадрів нашого кооперативного руху. В розв'язці цього питання треба взоруватися на кредитівці „Самопоміч" в Шикаґо. Інж. Р. Раковський говорив про необхідність поставити на належній висоті діяльність Інформаційного Бюра при ТУК'у, щоб охоронити кредитівки перед стратою на позичках. Інж. А. Мілянич намітив способи і засоби, якими ТУК повинен посилити пропаґанду кредитових кооператив серед української спільноти.

Відчитано реферат неприявного ред. Р. Ільницького про те, як ТУК повинен допомогти кредитовим кооперативам в ударній акції приєднати нових 400 членів в 1962 році та про засоби для поліпшення нашого спільного журналу „Наш Світ".

Д-р В. Пушкар, як голова Видавничої Комісії, ствердив, що переписування Історії Українського Кооперативного Руху та авторську коректу закінчено. Мовний редактор продовжує свою працю. Збирається оферти на друк. Присутні делеґати рішили повести акцію для зібрання передплат на цю таку важну книжку.

Після оживленої дискусії над всіми тими проблемами делегати затвердили одноголосно бюджет, в котрім усталено відповідні до маткового стану кожної кооперативи вкладки для уможливлення виконування завдань ТУК'у.

На місці уступивших згідно з вимогою статута 6 Членів Ради вибрано Івана Шепаровича, Романа Раковського, Володимира Пушкара, Петра Баковича, Павла Червоняка і Мирослава Мельника.

Нова Рада уконституувалася так: голова — рад. Іван Шепарович, 1-ий містоголова — інж. Роман Раковський, 2-ий містоголова — інж. Атанас Мілянич, секретар — інсп. Петро Бакович.

Після того Рада вибрала Екзекутиву в такому складі: рад. Іван Шепарович, інж. Атанас Мілянич, інж. Роман Раковський, д-р Володимир Пушкар, дир. Микола Чопик, інсп. Петро Бакович, інж. Іван Гурик, ред. Роман Ільницький.

Перебіг зборів та повищі ухвали дають повну надію, що Товариство Української Кооперації в біжучім році посилить свою таку успішну працю в розбудові українського кооперативного руху.

Р. Раковський

Мґр. Іван Базарко обраний на голову Об'єднаних Організацій в Ню Йорку

Відомий громадський діяч й працівник УККА мґр. Іван Базарко був обраний на Звичайних Загальних Зборах Комітету Об'єднаних Американсько - Українських Організацій міста Ню Йорку — Відділу УККА, відбутих 16-го червня 1962 р. в Народнім Домі в Ню Йорку. Збори відкрив д-р Василь Вишиваний привітанням присутніх, заповідаючи порядок дня, який прийнято. До Президії обрано мґр. Івана Винника на голову радника д-ра Василя Палідвора на заступника та на секретаря Олексу Кейса. За діяльність комітету звітував голову д-р В. Вишиваний, секретар мґр. Ів. Базарко та касир В. Никифорук. Комітет відзначив три традиційні імпрези Листопадові та Січневі роковини, Роковини Шевченка та належно підготовив участь в посадника міста Ваґнера при проголошенню Тижня Поневолених Націй, а також брав участь в Параді Льояльности. Комітет брав участь в пікетуванню совєтської амбасади минулої осени з іншими національностями. Комітет репрезентував наші організації, брав участь в них, деєгував свою секретарку п. Іванну Бенцаль на посвячення Пам'ятника Православної Церкви в Бавид Бруку.

Приходів було $ 3,068.26, розходів $ 2,685.45, осталося в касі $ 382.81. За Контрольну Комісію звітував голова мґр. Ів. Винник, потверджуючи фінансовий стан та висловлюючи кілька критичних зауваг. Можна було більше зробити, зокрема в справі збірки Народного Фонду УККА.

Після жвової дискусії, уділено абсолюторію уступаючій управі та після звіту Гр. Яремчука від верифікаційної комісії, прийнято протокол та ствердженo, що в зборах брали участь 26 організацій із 32 присутніми на залі.

П-ні К. Пелешок від Номінаційної Комісії запропонувала слідуючу управу: мґр. Ів. Базарко — голова, обраного через аклямацію. п-ні К. Пелешок, проф. Вол. Цісик, інсп. Ів. Василишин, заступники, англ. мови. секретар — п-ні Ів. Бенцаль, укр. секр. — Лев Пришляк, касир — Тиміш Шевчук, зовнішні зв'язки адв. Вол. Стек, інформація — ред. Валентин Коваль, імпрезовий — проф. Вол. Власовський, культурно освітній — проф. Мих. Лисогір, та господарський — Лаврентій Варицький.

На членів управи обрані: радник д-р В. Палідвор, Павло Дорожинський, п-ні Стефанія Бартко, Мик. Кізима, та п-ні Розалія Захарченко. До Контрольної Комісії обрані: д-р Василь Вишиваний, мґр. Ів. Винник, Василь Никифорук, Микола Ганущак та Ол. Кейс. До Товариського Суду — д-р Ол. Соколишин, дир. Р. Крупка, інж. Базилевський, інж. Р. Білинський та Ол. Сокіл.

Всю управу обрано одноголосно, а Контрольну Комісію більшістю голосів. У внесках збори одноголосно винеслй постанову піддержки резолюції ч. 211 конґр. Д. Флода про створення Постійного Комітету Поневолених Націй та із завдоволенням дізналися від Комітету будови пам'ятника Шевченкові, що Ню Йорк під цю пору перевищив суму $ 20,000 на цю ціль. Однак залишаються ще $ 10,000, які треба зібрати до кінця наступного року. Також дискутовано про збірку Народного Фонду УККА, справу молоді, театру, імпрез, тощо.

Збори закінчено й всі пішли до укр. грек. кат. церкви св. Юра, де відправлено Панахиду за всіх героїв України. Організації ООЧСУ, СУМА та Ольги Басараб й інші були з своїми пралорами. СУМА в одностроях й багато юнацтва. Панахиду відправлено напередодні традиційних наших Зелених Свят.

Д-р Ол. Соколишин

● Бельгійська королева мати Єлисавета прибула до Ню Йорку з Порто Ріко, щоб бути присутньою на Фестивалі славного еспанського челіста Павла Казальса. Казальс прилетів разом з королевою, яка опікується музикою і також сама грає на челло. Фестиваль Казальса відбудеться в Ню Йорку в Карнеґі Голл.

● В Еспанії засуджено на тайному військовому суді військового капеляна в ранзі сотника, Хозе Вайльо, на 8 років в'язницю за „комуністичну активність". Еспанський режим ген. Франка всіх своїх противників підтягає під спільний знаменник комуністів. Не відомо, чи засуджений відбуватиме кару в загальній в'язниці, чи державна влада передасть в'язня церковній ієрархії, яка протестує проти судження духовників цивільними та військовими судами.

З НАШИХ БУДНІВ

ТРАНТАТ ПРО ЖАБИ

Не знаю, чому це в товаристві завзятущих рибалок, що засіли вечеряти над річкою Делеваром, зійшла мова про жаби?.. Чи не спровокував її друг Микола, коли похвалився, що перед виїздом на вакації їхній „бос" запросив декого з працівників, між ними й Миколу, на парадний обід до Люґова.

— І що давали? — спитав знудженим голосом Анатолій.

— Уявіть собі — жаб'ячі ніжки!.. Делишес!

Дядько Петро статечно сплюнув, але бувалий в світі і в людях Анатолій тут же зміґуґував його, що плюватись нічого, бо ті жаб'ячі стегонця — то цімес, лакоминка, смакують надзвичайно.

— Що з того, що смакують, — зідхнув мелянхолійно Микола, — коли в мене, друзі, такий дурний характер, що тільки з'їм щонебудь смачне, зараз мені пригадується голод в Україні... А тоді ввесь смак і апетит пропадають. От, згадав я тоді, хрупаючи смачні стегонця, чому ми, кощії нещасні, в голодівку 33-го року, не харчувались жабами?.. Потоворощили все, що було з'їсного, вже й до канібальства дехто брався, а гортових жаб не займали! А їх була страшенна гибель по ставках, саджавках і калюжах! ...нів - України можна було врятувати від голодової смерти.

— Аж доконав їх славетний Італійський Корпус у 43-му році, — сказав задумано Анатолій. — Пройшов Україну тули і назад, та й жаб не стало.

Дядько Петро статечно захихотав:

— Во то й правда: у нас, в Трентоні, для прикладу, є рядом таліянський і слов'янський квартали. То в цьому, де живуть таліяни, не знайдеш сливаєка чи жаби ані на лік. А в польсько - українському, скажемо, секторі, аж кишить від них! Та не дурні вони, будьте спокійні: жадна вам не проскочить з українського городу в таліянський... Тут же був би їй капут!

— А у нас, в льоху, — розповідав розмріяний Микола, — сиділа отака ропуха, ніби насторожі коло глечиків з молоком і сметаною. Вікова була це потвора, аж чорна від старости, і віяло від неї нечерним якимось холодом, аж морозило... Сиділа собі горда, як цариця Катерина, тільки жовни в неї рухались і важкі, як в іхтіозавра, повіки зрідка піднімались над мертвими, здавалося, очима... Бувало ми, хлоп'ята, таких, болотяних жаб лупили, скільки влізло, а тієї, домашньої, ніхто не посмів тронути! Вона у нас уходила ніби за якесь заклятe древньослов'янське божество, за доброго духа двору, що стеріг селянського добробуту, який символізувався цими повними глеками сметани в льоху...

— Не встеріг дух сметани, — махнув рукою Анатолій. — Прийшли коммеди, сметану випили, горшки потовкли, а батька твого на Сибір погнали.

— І досі не знаю завіщо, — журився друг Микола.

— Не знає завіщо... За те, що експлуатував трудову жабу: заставляв її сторожити куркульську сметану.

Тут забрав слово дядько Петро, виконуючий обов'язки кухаря:

— Облишмо, друзі, цю жаб'ячу тематику: витягайте горілку — пора вечерять.

Ікер

ПОДЯКА

давним хористам церкви св. Юра в Ню Йорку

Почуваюся до милого обов'язку зложити сердечну подяку Ініціятивному Комітетові, що з нагоди мого уступства з праці, зорганізував і оформив „Реюнійну Зустріч" із моїми давніми хористами, яка відбулася дня 10-го червня цього місяця.

В склад ініціятиви входили слідуючі пані й панове: Іван і Марія Жуковські, Богдан й Анна Шамей, Андрій и Анна Павлишин, Йосиф и Анна Хома, Іван і Славка Климишин, Юрій і Аделля Васильців та Марія Тинецька Половиц, яка також виголосила промову и передала мені подарунок. Не менша подяка належиться також Ширшому Комітетові за щиру поміч і зусилля, щоб наша Зустріч увінчалась якнайкращим успіхом.

Спасибі Впр. Отцеві Орестові Засійбіда, ЧСВВ, за ласкаву участь у Зустрічі й за молитву, якою відкрито гостину, та за цінну промову.

Сердечно дякую Впр. Отцеві Монс. Володимирові Паска з Шикаго й Вп. п. проф. Теодосеві Каськові з Нюарку, Ню Джерзі, а також тим хористам, які не могли прибути, за переслані цінні, ґратуляційні письма з побажаннями.

З черги щиро дякую промовцям адв. Іванові Флисові, адв. Анні Винницькій, п. Юрієві Вітенко, п-ні Розалії Олексин-Шокало у Вашингтоні за гарні спомини-промови. Також до цієї подяки треба ще включити п. Йосифа Хому й Степана Гутнікоф за вмілий провід гостини.

Честь і ще раз подяка моїм дорогим, давним, місцевим і розсіяним по інших стейтах Хористам, які в кількості кількох сотень, прибули на цю милу Зустріч, щоб спільно, в гарній співацькій родині перебути цих кілька годин та пригадати собі приємні переживання при праці у мистецько-хоральній ділянці, з ранніх юних років.

ТЕОДОР ОНУФРИК

ПОДЯКА

В неділю, 17-го червня 1962 року відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий, Невіджалуваний і Незабутній МУЖ, БАТЬКО, СИН, ЗЯТЬ і ШВАҐЕР

дипл. інж. Кузьма МАЛАХОВСЬКИЙ

Почуваємося до священного обов'язку скласти цією дорогою нашу найщирішу подяку всьому нашому Громадянству за словесну підтримку та розраду в хвилинах нашого важкого горя під час тривання недуги. Зокрема щиру подяку складаємо Високопреподобному Отцеві А. Лоцкевичові за відправлення Служби Божої і Панахид та за відпровадження тлінних останків нашого Дорогого Покійника на місце Його вічного спочинку, де „ність болізні, ні печалі".

Сердечно дякуємо лікареві Вп. п. д-рові Т. Артемовичеві, що впродовж тривалих терпінь нашого Хворого, спішив Йому із щирою допомогою та полегшою. Дякуємо Вп. дир. Д. Хоптякові за зложення щиродружніх та правдивохристиянських висловів співчуття над могилою Покійника та Вп. п. В. Поповичеві за гарну похоронну промову від імені Т-ва „Січ" та за труд при влаштуванні післяпохоронної тризни, а всім нашим Приятелям та Знайомим за вислови співчуття, чи то устно чи на письмі та за таку справді чисельну участь у Богослужбах та Похороні.

Дякуємо всім, що склали стільки пожертв на Служби Божі за спокій душі нашого, так Дорогого Покійника. Дякуємо всім нашим Друзям та Знайомим, що обдарували нашого Найдорожчого Покійника пишними квітами на дорогу Його вічного спочинку.

Дякуємо Вп. п. Гаррісові за полагодження всіх формальностей, зв'язаних із Похороном.

Ще раз усім Вам щиросердечну подяку складають:

дружина — ОЛЬГА
син — ЮРІЙ
донька — ГАЛИНА
мати — АГАФІЯ з родиною (в Рідному Краю)
теща — АННА ГЕРАСИМОВИЧ з родиною (в Рідному Краю)
родина — д-р РУБІНҐЕР ЛЕВ з родиною

Зі спорту

„ЛЕВИ" ЗАКІНЧИЛИ ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

„Леви" — „Кіккерс" 3:3 (2:1)

Шикаго, 17-го червня. — „Леви" зремісували 3:3 свої сьомі і останні змагання весняного сезону з новиком Вищої Дивізії, німецькою дружиною „Кіккерс". У цій баталії при 95 ступенях гарячі щастя було по стороні „Левів", які могли виграти змагання, але Яворський не використав карного у 82-ій хвилині гри при стані 3:2 для „Левів". В твердій та скорій грі не дописала оборона „Левів" без Терлецького, який ще не вилікував рани ноги з турніру СУАСТ, та без Романенка, який через контузію покинув грище в 17-ій хвилині. Тому й воротар Кашуба мав дуже багато клопоту і праці зі завзятими німцями. „Кіккерси" почали тиснути вже спочатку і в 5-ій хв. Кашуба врятував ворота в замішанні. Контрнаступ „Левів" приніс у 8-ій хв. перші ворота зі стрілу Яворського у правий горішний ріг. Радість тривала лише одну хвилину, бо німці скоро вирівняли. Опісля Кашуба, рятуючи два близькі стріли, був поранений, але на щастя залишився на воротах і цим підніс на дусі „Левів". В 17-ій хв. зійшов контужений Романенко, а його місце зайняв Скороход. Знов на оборону стягнено з крила Еліяшевського і цей разом з Мелешком не могли однак дати собі ради з німцями. В 39-ій хвилині Пасіка скористав з упадку оборонця „Кіккерсів", забрав йому м'яча і Стахровський з його подачі сильним стрілом підвищив вислід 2:1.

Після перерви німці притиснули „Левів" і вже в першій хвилині врятував Скороход порожні ворота після вибігу Кашуби. У 50-ій і 53-ій хв. гри знов Кашуба оборонив свої ворота від небезпеки. Мимо контрнаступів „Левів" у 65-ій хвилині, коли німці перестрілили порожні ворота. Після цього капітан „Левів" і найкращий напасник на грищі Стахровський повів свій напад і вже в 66-ій хвилині він підвищив вислід на 3:1. Хвилину пізніше роздратовані німці використали черговий вибіг Кашуби і скоротили вислід на 3:2. Гаряч дуже сповільнила гру. Намагання „Кіккерсів" вирівняти зі стрілів в 70-ій і 75-ій хв. нівечить Кашуба, а на п'ять хвилин пізніше німці ще раз перестріляли порожні ворота. В одному з протинаступів „Левів" німецькі оборонці сфавлювали Яворського з м'ячем на карному полі, але сам же Яворський не використав подиктованого карного. Ще кілька наступів „Левів" та стріл Отахровського у 84-ій хвилині, але його відбив воротар „Кіккерсів". Зрив „Кіккерсів" у 87-ій хв. приніс їм вирівняння 3:3 зі сильного, не до оборони, стрілу.

Найкращими змагунами „Левів" були: Стахровський, Крат, Скороход, Яворський, Козій (у першій половині). Кашуба боронив добре, але вибігав з воріт необраховано. Вахір у нападі грав сольо зачасто і забагато.

Склад „Левів": Кашуба, Еліяшевський, Скороход, Романенко, Мелешко, Мишалів, Крат ,Пасіка, Калле, Бахір, Козій, Яворський, Стахровський.

В передзмагу резерва „Левів" програла до резерви „Кіккерсів" 1:8. Одинокі ворота стрілив Пасіка. Резерві не помогли багато Богдан Куцан, який заграв по дворічній перерві, та Іван Струк з Англії.

Юнаки „Левів" зремісували з однолітками „Кіккерсів" 0:0. Суддював ці змагання українець, який не подиктував до „Кіккерсів" двох карних.

Петро Головатий

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР В ЮТИЦІ, Н. Й.

Український Спортовий Клюб в Ютиці, Н.Й., влаштовує в суботу і неділю, 7 і 8 липня відбиванковий турнір чоловічих та жіночих дружин в конкуренціях шісток та трійок. Ці відбиванкові змагання українських клюбів відбудуться в Українському Католицькому Парку при Вудровд, Вайтборо в Ютиці, почнуться вони вже в суботу о год. 11-ій перед полуднем. До участи в турнірі організатори запросили всі відбиванкові ланки українських клюбів на Сході ЗДА, в тому числі „Довбуш" — Ню Гейвен, „Тризуб" — Філядельфія, „Тризуб" — Торонто, УСТ Монтреал, УВК Пасейк, Пласт — Ню Йорк, УСК — Ню Йорк і БСК „Ньоман" — Савт Рівер. Дружини повинні зголосити свою участь в турнірі на адресу:

Ukrainian Sports Club
1104 State St., Utica, N.Y.

Провід змаганнями лежатиме в руках Теодора Ступницького від господарів турніру та провідників дружин, які братимуть участь в турнірі. Протекторат над турніром прийняв на себе парох української католицької церкви в Ютиці всч. о. Богдан Смик, знаний приятель молоді. Господарі змагань — УСК Ютиці забезпечать зголошених наперед учасників турніру харчами та нічлігом. В суботу вечером відбудеться в Ютиці велика спортова забава при добрій оркестрі та смачному буфеті. В п'ятницю вечером відбудеться спеціяльно влаштована для учасників турніру прогулька в північні гори. Ця прогулька вирушить в дорогу в п'ятницю о годині 6-ій вечером.

Похорон проф. Володимира Січинського

Бавнд Брук. — В четвер 28 ц. м. перевезено сюди тлінні останки видатного українського вченого професора д-ра Володимира Січинського з церкви св. Володимира у Ню Йорку, де Парастас і Панахиду відправив о. протопресв. М. Весоловський, та поховано на правовлавному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж. Похоронний обряд перевів парох о. Пипюк. Над свіжою могилою промовляв від Наукового Товариства ім. Шевченка адв. Роман Олесницький. Опісля на поминках в парохіяльній залі промовляли Борис Ржепецький від Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, Віктор Приходько, як особистий приятель і земляк з Поділля, та проф. Дамян Горняткевич від УВАН. Всім, що взяли участь в Панахиді попереднього дня і похороні, дякував від родини Покійного його син Ярослав. — Приявних на похороні було к. 120 осіб. — Попереднього дня, в середу 27-го ц. м., в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку відбулась Панахида, яку відправив о. протопресв. М. Весоловський в асисті о. протодиякона М. Рибачука. О. М. Весоловський виголосив коротку промову з висловами жалю на руки приявної родини Покійного. Після того промовляли від Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, членом Управи якого був Покійний, голова Клюбу проф. Сергій Литвиненко. Від Наукового Т-ва ім. Шевченка, від його Президії, Секцій і Комісій, де Покійний працював довгі роки, виконуючи обов'язки керівника наукових конференцій, керівника Мистецькознавчої Комісії і члена Головної Ради НТШ у світі, — прощав Покійного науковий секретар НТШ проф. д-р Василь Стецюк. Він промовляв теж від Українського Технічного Т-ва і Вільного Університету, де професором був Покійний. Від земляків Покійного прощав Його проф. В. Приходько, а від УВАН і його Мистецтвознавчої Комісії виступав проф. Дамян Горняткевич.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 8-го ЛИПНЯ 1962:

КЛІВЛЕНД, Огайо — Піврічні Збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, в год. 1:00 по пол., в УНДомі, при 2253 W. 14th St. На Зборах буде звіт делегатів із 25 Конвенції УНСоюзу та видача дивіденди. — Т. Кальмук, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Піврічні Збори В-ва св. Василія Великого, Відд. 364, в год. 2:00 по пол, в УНДомі, при 3161 East 93rd St. — В. Владика, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 251, в церковній залі, при Вест 7-ій вул., зараз по великій Службі Божій. В часі Зборів буде видача дивіденди. — Т. Шмагала, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні і Піврічні Збори Т-ва ім. Івана Франка, Відд. 334, в год. 1:00 по пол., в УНДомі, при 2235 14-та вул., кімн. ч. 22. На Зборах буде видача чеків-дивіденди та звіт з піврічної діяльності Управи. — Гр. Демкович, секр.